

ESITYS

31.8.2023

Lapin ELY-keskus / kalatalousyksikkö
kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi
kare.koivisto@ely-keskus.fi

Toiminnanharjoittaja Turveruukki Oy

Viite Arvio Turveruukin Torosuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan tarkastamisen tarpeesta, Simo, 8.12.2017, LAPELY/3227/2015
Torosuon ympäristöluvat PSY päätös nro 88/06/1 (annettu 19.10.2006) ja PSAVI nro 189/2021 (annettu 30.12.2021)

Asia **Esitys Torosuon kalataloustarkkailun jatkosta**

Taustaa

Lapin ELY-keskus (ympäristöluvan valvonta) katsoi vuonna 2017, ettei Torosuon lupaehtojen tarkistamiseen ollut sillä hetkellä tarvetta. Lupaehtojen tarkistamistarve oli kuitenkin arvioitava uudelleen maaperän happamuusriskikartoituksen perusteella. Lapin ELY-keskuksen arvio lupaehtojen tarkistamistarpeesta on esitetty liitteessä 1. Lapin ELY-keskus hyväksyi tuolloin Turveruukin esityksen käyttö-, päästö- ja vesistövaikutustarkkailun jatkosta (kooste tarkkailusta vuodesta 2018 alkaen on esitetty liitteessä 2), mutta kehotti Turveruukia toimittamaan erikseen hyväksyttäväksi esityksen kalataloustarkkailun jatkosta kalatalousviranomaiselle.

Happamuusriskikartoitus tehtiin kesällä 2018, jonka perusteella Turveruukki päätti hakea muutosta Torosuon ympäristölupamääräyksiin happamuusriskien osalta. Turveruukki jätti hakemuksen aluehallintovirastolle 29.12.2020 ja sai ympäristölupapäätöksen (PSAVI nro 189/2021) 30.12.2021. Uudessa päätöksessä (liite 3) on lisätty/muutettu happamuuteen liittyviä määräyksiä. Lupapäätöksessä on päivitetty myös tarkkailuliitettä ja muutettu kalataloudellisen tarkkailun osalla määräystä kuulumaan seuraavasti: *"Vaikutuksia kalakannoille ja kalastukselle on tarkkailtava Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla."*

Turveruukki jätti esityksen Torosuon kalataloustarkkailun jatkosta 18.1.2019. Koska aiemman esityksen jättämisen jälkeen on tullut uusi lupapäätös sekä vuonna 2022 tehty päästö- ja vesistötarkkailuja, on Turveruukki päivittänyt kalataloustarkkailuesityksen. Turveruukki esittää seuraavassa Lapin ELY-keskuksen hyväksyttäväksi Torosuon kalataloustarkkailun jatkoon.

Esitys

Turveruukki esittää, ettei Torosuon alapuolisella Koivuojalla tehtyä kalastustiedustelua ja osakaskunnan haastattelua uusita. Torosuon tapauksessa vedenlaaduntarkkailu on riittävä vesistössä tehtävä vaikutustarkkailu.

Perustelut

Vuoden 2016 vuosiraportissa (Pöyry Finland Oy, 2017) on tarkasteltu vesistötarkkailun tuloksia koko tuotantovaiheen ajalta. Tuloksista on todettu tarkkailuraportin yhteenvedossa seuraavaa: ”Torosuon purkupaikan alapuolella Koivuojan ravinnepitoisuudet kuvasivat rehevää/lievästi rehevää vesistöä. Vesi oli runsashumuksista ja lievästi sameaa. Koivuojan veden laadussa ei ole tapahtunut suuria muutoksia edellisvuosien tuloksiin nähden eikä selviä kehityssuuntia ole havaittavissa. Vedenlaatatarkastelun perusteella Torosuon valumavesillä ei ollut Koivuojan veden laatua heikentävää vaikutusta.”

Vuoden 2022 vuosiraportissa (Eurofins Ahma Oy, 2023) tarkasteltiin vain kyseisen vuoden tarkkailun tuloksia. Torosuon vaikutuksista Koivuojaan todettiin raportissa seuraavaa: ”Torosuon pintavalutuskentältä 2 lähtevän veden pitoisuustasot olivat tarkkailuajana pääasiassa matalammalla tasolla kuin Koivuojassa. Alueella on myös muita kuormittavia tekijöitä, joten Torosuon vaikutuksia Koivuojaan on vaikeaa erotella. Torosuon vesillä saattaa olla Koivuojan pitoisuuksia nostavia vaikutuksia, mutta tarkkailutulosten perusteella vaikuttaa siltä, etteivät vaikutukset olisi kovin merkittäviä.”

Torosuon alapuolisen Koivuojan alueella on tehty kalastustiedustelu sekä Simonkylän osakaskunnan puheenjohtajan haastattelu vuoden 2015 tiedoista. Tarkkailun tuloksista on todettu yhteenvetona seuraavaa (2015 vuoden raportti):

”Torosuon alapuolisella Koivuojalla tehdyn kalastustiedustelun mukaan Koivuoja on ajoittain pienivirtaamainen oja, jolla kalastus on satunnaista kokeilua. Tiedustelulla ei saada uutta lisätietoa turvetuotannon kuormituksen vaikutuksista Koivuojan kalastoon tai kalastukseen, joten sen uusimiselle jatkossa ei ole tarvetta.”

Koska lupakauden vesistötarkkailutulosten perusteella Torosuon valumavesien vaikutus arvioidaan kokonaisuutena pieneksi ja kalataloustarkkailun perusteella Koivuojassa ei ole todettu olevan merkittävää kalataloudellista arvoa, kalastiedustelua ei esitetä uusittavaksi.

LIITTEET

- Liite 1** Arvio Turveruukin Torosuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan tarkastamisen tarpeesta, Simo, 8.12.2017, LAPELY/3227/2015
- Liite 2** Torosuon käyttö-, päästö- ja vesistövaikutustarkkailusuunnitelma 2018 alkaen
- Liite 3** Torosuon PSAVI lupapäätös 30.12.2021